

ÖZET: Sözleşmeli personel pozisyonunda istihdam edilmekte iken hakkında “bilinçli taksirle bir kişinin ölümüne neden olma” suçundan 2 yıl 9 ay 10 gün hapis cezası verilen kişinin sözleşmesinin feshedilip edilemeyeceği hususunda. (27.12.2019-E.876645)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Genel ve özel şartlar” başlıklı 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde; “Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; **kasten işlenen bir suçtan** dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak”, Devlet memurluğuna alınacaklar bakımından genel şartlar arasında sayılmaktadır.

Hükmün lafzından da açıkça anlaşıldığı üzere, memuriyete alınma açısından gerekli olan “bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmamak” şartı kasten işlenen suçlar bakımından söz konusu olup taksirle işlenen suçtan hüküm giymenin memuriyete etkisi bulunmamakta; kişinin bu nedenle hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm olması halindeyse memuriyeti askıda kabul edilmektedir.

Nitekim Danıştay 1. Dairesinin 13.01.2004 tarihli ve E.2003/170, K.2004/3 sayılı kararında yer alan; “Devlet memuru olup da memuriyetine son verilmesini gerektirmeyen bir hürriyeti bağlayıcı ceza ile mahkûm olan bir kişinin, söz konusu cezanın infazı süresince memuriyet haklarını koruma ve kullanma ehliyetinin devam ettiğinin kabulü mümkün bulunmamaktadır. **Bu durumda olan Devlet memurunun hizmet ilişkisinin infaz süresince askıda olduğunun kabulüyle hükümlülük süresinin sona ermesinden sonra göreve iade suretiyle memuriyet statüsünü yeniden kazanması gerekmektedir ki bu da, memur hukukunun sonucu olan memur güvenliği ilkesinin bir gereğidir.**” ifadeleri ile memuriyete son verilmesini gerektirmeyen hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı sürecinde Devlet memurunun hizmet ilişkisinin askıda olduğu vurgulanmaktadır.

Danıştay 2. Dairesinin 16.10.2012 tarihli ve E.2008/2973, K.2012/622 sayılı kararında da; “öğretmen olarak görev yapan davacının, **hakkında verilen hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı süresince memuriyet statüsünün geçici olarak askıda olduğu**, 657 sayılı Yasa’da memuriyete engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup da cezası infaz edilenlere maaş ve özlük haklarının ödeneceği hususunda her hangi bir düzenlemeye yer verilmediği hususları dikkate alındığında; tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucunda ölüme sebebiyet ve yaralama suçundan dolayı almış olduğu beş yıl hapis cezasının infazına başlanıldığı 28.06.2004 tarihi ile şartlı tahliye edildiği 24.03.2006 tarihleri arasında aylık ve diğer özlük haklarından yararlandırılmamasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı” şeklinde görüş benimsendiği görülmektedir.

06.06.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 12 nci maddesinde; “**Sözleşmeli olarak çalıştırılacakların, ilgili kurumun saptayacağı özel koşulların yanı sıra, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen koşulları taşımaları gereklidir.**” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Bakanlar Kurulu Kararının “Sözleşmenin Feshi” başlıklı Ek 6 ncı maddesinde; “işe alınma açısından gerekli olan niteliklerden birinin sonradan kaybedilmesi halinde kamu kurumunca sözleşmenin tek tarafı olarak feshedilebileceği” ifade edilmektedir.

Anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile kamuda istihdam edilecek sözleşmeli personelde aranan nitelikler hususunda 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine atıf yapılmış olduğundan, söz konusu bendin (5) numaralı alt bendi ile ilgili yukarıda yer verilen Danıştay içtihatlarının da sözleşmeli personel bakımından emsal nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile yargı kararları çerçevesinde, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası uyarınca Başkanlığımızda istihdam edilmekte olan sözleşmeli personel hakkında taksirli suç nedeniyle hükmedilen hapis cezasının tek taraflı olarak sözleşmenin feshini gerektirmeyeceği, cezanın infazı süresince sözleşmenin askıda olacağı ve infazın tamamlanmasından sonra ilgilinin başvurusu üzerine yeniden geçerlilik kazanacağı mütalaa edilmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği